

Sygn. akt IV CZ 28/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku S. W.

przy uczestnictwie T. P., B. P., M. P., T. W. i L. M. B.

o stwierdzenie zasiedzenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 października 2021 r.,

zażalenia uczestnika postępowania M. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w R.

z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt IV WSC [...] (IV Ca [...])

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 1 września 2020 r. oddalił apelację M. P. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 grudnia 2019 r.; postanowieniem tym Sąd Rejonowy, uwzględniając wnioski S. W. oraz T. P. i B. P., stwierdził zasiedzenie własności części nieruchomości położonych w S. Uczestnik postępowania M. P. w dniu 30 grudnia 2020 r. wniósł od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną. Zarządzeniem z dnia 21 stycznia 2021 r.

pełnomocnik uczestnika został wezwany do uzupełnienia w terminie tygodniowym braków formalnych skargi kasacyjnej przez: wskazanie miejsc zamieszkania wszystkich uczestników postępowania, wskazanie numeru PESEL skarżącego i złożenie udzielonego przez niego pełnomocnictwa, upoważniającego nie tylko do sporządzenia skargi kasacyjnej ale i czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym wraz z odpisami odpowiadającymi liczbie uczestników postępowania. Odpis zarządzenia do usunięcia braków został doręczony pełnomocnikowi M. P. w dniu 26 stycznia 2021 r. Umocowany przez uczestnika pełnomocnik w dniu 2 lutego 2021 r. złożył do Sądu pismo wraz z czterema odpisami. W piśmie wskazał miejsca zamieszkania wskazanych w skardze kasacyjnej uczestników postępowania, wskazał numer PESEL skarżącego i złożył pełnomocnictwo.

Postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w R. odrzucił skargę kasacyjną M. P. wobec nieusunięcia jej braków. Wskazał, że uczestnikami postępowania, poza wnioskodawcą S. W., byli T. P., B. P., M. P., T. W., L. M. B., co wynika jednoznacznie z zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w R.. W skardze kasacyjnej M. P. nie wskazał adresów miejsc zamieszkania uczestników i nie wymienił, jako uczestniczki postępowania w sprawie o zasiedzenie B. P.; z tej przyczyny został wezwany do wskazania wszystkich uczestników postępowania. W odpowiedzi na to wezwanie skarżący nie wskazał, jako uczestniczki B. P., a tym samym nie usunął braku formalnego skargi kasacyjnej, co musiało skutkować jej odrzuceniem.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik M. P. zarzucił naruszenie 398⁶ § 2 k.p.c., art. 126 § 2 k.p.c., art. 510 k.p.c., art. 510 § 2 k.p.c. Wskazał, że odrzucenie skargi kasacyjnej było niezasadne, gdyż wszystkie faktycznie występujące w skardze braki formalne zostały uzupełnione, a B. P. nie była uczestnikiem postępowania odwoławczego. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażaleniu nie można odmówić słuszności.

Postępowanie przed Sądem Rejonowym w G. toczyło się w dwóch połączonych sprawach, tj. z wniosku S. W. przy uczestnictwie T. P., T. W., M. P., L. M. B. i B. P. - nie wymienionej w komparycji postanowienia tego Sądu z dnia 18 grudnia 2019 r. (sygn. akt I Ns (...)) oraz z wniosku T. P. i B. P. przy uczestnictwie S. W., T. W., M. P. i L. M. B. (I Ns (...)). B. P. była również uczestnikiem postępowania w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Okręgowym w R. w sprawie IV Ca (...).

W skardze kasacyjnej pełnomocnik M. P. wskazał imiona i nazwiska wnioskodawcy oraz uczestników postępowania, poza B. P., w związku z czym w zarządzeniu wzywającym do usunięcia braków formalnych został zobowiązany m.in. do oznaczenia adresów wszystkich uczestników postępowania.

Wezwanie do usunięcia braków środków odwoławczych musi być sformułowane starannie i precyzyjnie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 listopada 1998 r., III CKN 871/98, niepubl; z dnia 17 marca 2003 r., I PZ 158/02, OSNP 2003, nr 15, poz. 4 i z dnia 24 stycznia 2005 r., III UZ 20/04, OSNP nr 16, poz. 258). W konkretnym stanie faktycznym nie odpowiadało ono jednak tym wymaganiom; nie wynikało z niego jednoznacznie oczekiwanie wskazania uczestników dodatkowych (pominiętych), lecz raczej oznaczenie adresów uczestników wymienionych w skardze. Zauważyć należy, że w zarządzeniu wzywającym do usunięcia braków formalnych zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną dostrzeżono konieczność precyzyjnego określenia podobnych braków, co znalazło wyraz w wezwaniu pełnomocnika M. P. do „wskazania wszystkich uczestników postępowania zażaleniowego i ich adresów miejsca zamieszkania”.

Odrzucenie skargi kasacyjnej M. P. z powodu nieusunięcia jej braku, określonego w sposób niejednoznaczny, należy uznać za przejaw nadmiernego formalizmu sądowego.

Na marginesie wypada zauważyć, że adres uczestniczki B. P. nie uległ zmianie, co potwierdza dowód doręczenia jej odpisu postanowienia odrzucającego skargę kasacyjną (k. 364).

Z tych względów, uznając, że skarga kasacyjna nie mogła ulec odrzuceniu z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁶ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

ke